Балансовата стойност на дълготраен материален актив се отписва от баланса на дружеството при продажба или след окончателното му извеждане от употреба, когато не се очакват никакви други икономически ползи.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на дълготраен материален актив, се включват в печалбата или загубата за периода, през който се отписва активът.

6. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Предприятието отчита в своя баланс като нематериални активи тези установими нефинансови ресурси, придобити и контролирани от него,които отговарят на следните критерии:

- нямат физическа субстанция, въпреки че могат да се съдържат във физическа субстанция или носителят им може да има физическа субстанция.
- Имат съществено значение при употребата им.
- От използването им се очаква да се извлече икономическа изгода.

Вътрешно създадените търговски марки, наименования, издателски права, клиентски бази и други не се признават и отчитат като нематериални активи. Разходите по тях не могат да бъдат разграничени от стойността на бизнеса като цяло. Те се отчитат като текущи разходи.

Външно създадените нематериални активи се заприхождават по цена на придобиване, която включва покупната цена /включително митата и невъзстановимите данъци/ и всички преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение.

Когато придобиването е свързано с разсрочено плащане, разликата между първоначалната оценка и сумата на всички плащания се признава за лихвен разход през периода на кредита.

Нематериалните активи, създадени в предприятието, се признават в зависимост от фазата на създаване, в която се намират. Първоначалната оценка на създаден в предприятието нематериален актив представлява сборът от разходите, извършени от момента, в който нематериалния актив е постигнал критериите за признаване. Разходи за нематериален актив, първоначално признати като текущи разходи за периода, в който са възникнали, не се включват в стойността на нематериалния актив.

Получените по безвъзмездна сделка нематериални активи се оценяват по справедлива стойност, а когато са в резултат на апортна вноска – по оценка приета от съда плюс всички преки разходи.

Цената на придобиване при замяна или частична замяна срещу друг несходен нематериален актив или други активи се определя по справедлива стойност на получените активи, корегирана с преведените парични средства.

Когато нематериален актив се заменя с подобен актив, който има сходна употреба и сходна справедлива стойност не се признава печалба или загуба от сделката. Цената на

придобития актив се определя по балансовата стойност на отдадения. Когато справедливата стойност на получения актив е доказателство за намалена стойност на отдадения, първо се намалява стойността на отдадения актив и тази намалена стойност се преписва на получения актив.

С последващите разходи, свързани с отделен нематериален актив, се коригира балансовата стойност на актива само когато е вероятно предприятието да има икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив. При подмяна на разграничима част от актив, подменената част се отписва, а направените разходи за подмяна или подновяването се завеждат като отделен актив. В останалите случаи с размера на подобренията се увеличава първоначалната оценка на актива, което води до увеличаване на балансовата стойност. Всички разходи, които не увеличават първоначално определената икономическа изгода, се признават за разход в периода, през който са направени.

След първоначалното признаване като актив всеки отделен нематериален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и последвалата натрупана загуба от обезценка. Намалението на балансовата стойност на активите в резултат на обезценка на конкретен актив се извършва чрез увеличаване на коректива.

Нематериален актив се отписва от баланса при продажба или когато активът окончателно бъде изведен от употреба и след отписването му не се очакват никакви други икономически изгоди.

Трансформирането на нематериален актив в стока с цел последваща продажба се извършва по балансова стойност на актива към края на месеца на прехвърлянето.

Дълготрайните нематериални активи на предприятието се класифицират в следните групи по счетоводни сметки:

С-ка 219 Други дълготрайни нематериални активи – за отчитане на ограничени вещни права, право на ползване, право на строеж, разходи за подобрения и модернизация на наети дълготрайни материални активи и други.

7. ДЪЛГОСРОЧНИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Към датата на баланса дружеството има посочени заеми като дългосрочни финансови активи.

8. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

8.1. Класификация

Стоково-материалните запаси на дружеството включват незавършено производство.

8.2. Оценка

Стоково-материалните запаси се оценяват по по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност, като разликата се отчита като други текущи разходи за дейността.

Доставната стойност представлява сумата от всички разходи по закупуването и преработката, както и от други разходи, направени във връзка с доставянето на стоково-материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние.

Разходите по закупуване включват покупната цена, вносните мита и такси, невъзстановимите данъци и акцизи, разходите по доставката и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване вид. Търговската отстъпка, рабатът и други подобни компоненти се приспадат при определяне на разходите по закупуване.

В разходите по закупуване не се включват:

а) складовите разходи за съхраняване на материалните запаси;

б) административните разходи;

в) финансовите разходи;

г) извънредните разходи.

Тези разходи се отчитат като текущи разходи за периода, през който са извършени.

Ръководството на предприятието определя нетна реализируема стойност на стоково-материалните запаси към датата на изготвяне на финансовия отчет.

Към 31.12.2023 г. ръководството не е констатирало значителни отклонения на балансовата стойност на материалните запаси спрямо нетнатата им реализируема стойност.

8.3. Методи за отписване на стоково-материалните запаси при тяхното потребление

За отписване на стоково-материалните запаси при тяхната реализация или потребление дружеството използва метода на средно-претеглена стойност, съгласно приложимите стандарти.

8.4. Инвентаризация

Инвентаризация на материалните запаси в дружеството се извършва, съгласно общите положения в счетоводната политика.

Инвентаризация на материални запаси се извършва и в случаите на природни бедствия и кражби. Инвентаризация на горивата в обектите за съхраняването им се извършва веднъж на 6 месеца.

Инвентаризацията се извършва от назначена от Управителя на дружеството комисия в присъствието на отговорното лице или негов представител, упълномощен с нотариално

заверено пълномощно.

Инвентаризацията се документира с инвентаризационен опис и сравнителна ведомост, които съдържат най-малко:

- наименование, мярка и количество на материалните запаси;
- фактическа и счетоводна наличност в натурално и стойностно изражение;
- разлики под формата на липси или излишъци с информация в натурално и стойностно изражение.

Резултатите от инвентаризацията се оформят в протоколи. Липсите, за които нямат вина конкретни лица, както и фири, се отчитат като текущи разходи. Липсите, за които вина имат конкретни лица, се отчитат като вземане от тези лица. Излишъците се признават като други приходи, като се оценяват по справедлива (пазарна) стойност – тя се определя, като се използва информация от ценови листи, оферти, сключени сделки, мнения на експерти към датата на установяване на излишъците. Липси и излишъци могат да се компенсират само при наличие на причинно-следствена връзка, потвърдена от инвентаризационните комисии.

9. ДРУГИ ТЕКУЩИ АКТИВИ

9.1. Вземания

Вземанията са записани по тяхната номинална стойност. Към датата на финансовия отчет няма направена обезценка на вземанията поради липса на условия за това.

Инвентаризация на вземанията в дружеството се извършва съгласно общите положения в счетоводната политика.

Вземанията на дружеството са класифицирани са като :

- Текущи вземания, включващи:
  - Вземания от клиенти;
  - Други вземания.

Всички вземания са признати и са включени в актива на баланса на дружеството.

9.2. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и средствата по разплащателните сметки, съответно в лева и във валута. Това са високоликвидни активи, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Инвентаризация на паричните средства в дружеството се извършва съгласно общите положения на счетоводната политика.

Към края на годината дружеството няма запорирани или блокирани банкови сметки.

Касовите парични наличности се съхраняват от управителя на дружеството.

10. ПАСИВИ

Пасив е съществуващо задължение на предприятието, което произтича от минали събития и чието уреждане се очаква да доведе до изтичане на ресурси - носители на икономическа изгода.

10.1. Класификация

Пасиви в дружеството са:

- задължения към финансови предприятия;
- задължения по получени аванси;
- задължения към доставчици;
- задължения към персонал и задължения за осигурителни вноски;
- данъчни задължения;
- други задължения.

В баланса на дружеството са класифицирани като дългосрочни и краткосрочни според срока им на погасяване.

10.2. Текущи пасиви

Текущите задължения са отчетени по тяхната номинална стойност. Класифицирани са като задължения към доставчици, задължения по получени аванси, задължения към персонала и към осигурителни предприятия, данъчни и други.

10.3. Задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионно, здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс.

Краткосрочните доходи за персонала (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и

здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включва приблизителната оценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и на разходите за вноски за задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми и съответно тези разходи са отразени в отчета за приходите и разходите.

10.4. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2023 г. е 10%. (2022 г. - 10%).

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/загуба.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглеждат на всяка дата на финансовия отчет и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила. Във връзка с начисляване на отсрочените данъци към 31.12.2023 г. е приложена ставка – 10%.

11. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Собственият капитал (нетните активи) на дружеството представлява остатъчната стойност на активите след приспадане на всички пасиви.

Собственият капитал на дружеството се състои от: Основен капитал, представен по номинална стойност, съгласно съдебно решение за регистрация; Неразпределена печалба и непокрита загуба от минали години и Текущ финансов резултат.

Дружеството е приело счетоводна политика да отразява корекции от промяна на счетоводна политика и фундаментални грешки чрез коригиране на салдото на неразпределената печалба в отчетния период.

12. ПРИХОДИ

Приходи се признават само когато:

- е възможно дружеството да получи икономически ползи, свързани със сделката;
- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;
- направените разходи във връзка със сделката могат да бъдат надеждно оценени.

Приходите се признават, както следва:

- продажба на услуги – с възникване на вземането при издаване на фактурата или при получаване на паричните средства;
- продажба на материали – с възникване на вземането при фактуриране;
- продажба на дълготрайни материални активи – при прехвърляне на правото на собственост;
- финансирания – по посочения ред в раздела за правителствени дарения;
- наеми и лихви – на времева база;
- излишъци на активи – при установяването им;

Приходите, които не се отнасят за текущата дейност и за чието генериране не са извършени разходи през отчетния период, се отразяват като разсрочени приходи (приходи за бъдещи периоди).

Приходите за бъдещи периоди се класифицират като:

- краткосрочни – когато предстои да бъдат признати като текущи в следващия отчетен период, т. е. до 1 година след датата на годишния финансов отчет;
- дългосрочни – когато предстои да бъдат признати като текущи през повече от един от следващите отчетни периоди.

След отчитането на приходите като такива за бъдещи периоди се изготвят погасителни планове за признаването им като текущи приходи.

13. РАЗХОДИ